

EXPUNERE DE MOTIVE

la

Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată prin Legea 87/2007, cu modificările și completările ulterioare, stabilește la art. 24 alin. (3) lit.d) că: Agenția Română pentru Asigurarea Calității în învățământul Preuniversitar, (ARACIP), propune Ministerului Educației Naționale înființarea și acreditarea instituțiilor de învățământ preuniversitar, pentru fiecare nivel de învățământ, program de studii și calificare profesională, după caz, înființarea și acreditarea se fac prin ordin al ministrului educației naționale.

Legea administrației publice locale nr. 215/2001 stabilește, pentru autoritățile administrației publice locale, cu privire la învățământ, competențe și atribuții, astfel:

Potrivit prevederilor art. 5 „, (1) Autoritățile administrației publice locale exercită, în condițiile legii, competențe exclusive, competențe partajate și competențe delegate.

(2) Autonomia locală conferă autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor care sunt date în mod expres în competența altor autorități publice.”

Pentru asigurarea calității educației în învățământul preuniversitar, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005 privind asigurarea calității educației, cu modificările și completările ulterioare, a fost înființată Agenția Română de Asigurare a Calității în învățământul Preuniversitar, (ARACIP), având ca atribuție principală evaluarea externă a calității educației realizate de instituțiile de învățământ preuniversitar și de alte organizații furnizoare de programe de formare profesională continuă specifice învățământului preuniversitar.

Conform art.61 alin. (8) din Legea educației naționale nr. 1/2011, în situația în care ARACIP, retrage acreditarea/autorizația de funcționare, pentru neîndeplinirea condițiilor legale, unei unități de învățământ, aceasta își încetează activitatea.

Din verificările efectuate de Curtea de Conturi s-a constatat că ARACIP a evaluat periodic atât organizațiile furnizoare de educație acreditate în învățământul preuniversitar, cât și programele de studiu, la intervale mai mari de 5 ani, de la data obținerii acreditării sau data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005.

În cursul anului 2014, ARACIP a efectuat demersuri pentru semnarea unui ordin de ministru și a unui contract cu MEN în vederea efectuării evaluării periodice a 3159 de unități de învățământ neevaluate periodic.

În anul 2015 ARACIP a evaluat periodic numai 1323 unități de învățământ preuniversitar în cadrul a două proiecte cu finanțare din fonduri europene (633 - în cadrul proiectului ID133316 și 690 - în cadrul proiectului ID 138879). Mai există în sistemul de învățământ preuniversitar cca. 1836 de unități de învățământ care nu au făcut obiectul unei evaluări periodice la 5 ani.

Curtea de Conturi a reținut din analiza procesului de evaluare periodică că din totalul de 1.323 unități de învățământ preuniversitar evaluate periodic, cca. 13% dintre acestea nu îndeplinesc condițiile de a fi acreditate. Extrapolând, Curtea de Conturi apreciază că, pentru unitățile de învățământ preuniversitar neevaluate periodic, există un risc de cca. 13% de a nu îndeplini condițiile minime de calitate.

ARACIP este conform Legii educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare unica entitate legitimă în sistemul preuniversitar care are dreptul de a propune ministrului educației naționale înființarea de unități de învățământ preuniversitar, pe baza evaluării externe, care să confirme respectarea standardelor de calitate, având, totodată și recunoaștere la nivel internațional, în calitate de membră a SICI -The Standing International Conference of Inspectorates din anul 2007 și a Societății Europene pentru Evaluare - European Evaluation Society din anul 2012, are totuși, dificultăți de funcționare datorită modului impropriu de finanțare și din lipsa de resurse umane.

Datorită neclarității normelor juridice și printr-o înțelegere eronată prevederile 61 alin.(2) din Legea 1/2011 au fost aplicate astfel: unele autorități ale administrației publice locale, cu avizul conform al unor inspectorate școlare județene, au operat modificări asupra componentelor organizatorice - nivel, filieră, profil, specializare/calificare profesională - din structura unităților de învățământ, înființând noi unități de învățământ și, desființând, în unele cazuri unități de învățământ, fără parcurgerea vreunei etape din procesul de acreditare prevăzut de art. 29 alin.(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005, astfel încât, avem elevi care sunt expuși riscului de nerecunoaștere a studiilor, întrucât au fost școlarizați în unele cazuri în unități de învățământ fără autorizație de funcționare provizorie. În plus, în unele cazuri nu s-a aprobat rețeaua școlară în unele unități administrativ teritoriale și nu putut asigurat publicitatea organizațiilor furnizoare de educație și unităților de învățământ care desfășoară legal activități de educație.

Înființarea oricărei unități de învățământ preuniversitar este ulterioară parcurgerii etapei acreditării, în urma căreia se dobândește dreptul de a emite diplome. Acreditarea se acordă pe baza evaluării externe realizată de către Agenția de Asigurare a Calității în învățământul Preuniversitar.

Procesul de reorganizare a unităților de învățământ preuniversitar nu se poate realiza în actualul cadru legal, pentru că autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea nu se pot transmite către noile unități de învățământ înființate prin acest proces, întrucât crează cadrul propice pentru eludarea criteriilor stabilite de legiuitor în vederea garantării calității în educație. Așadar, în prezent există riscul ca unitățile cu personalitate juridică astfel create, prin divizare sau fuziune, să nu mai îndeplinească criteriile necesare în vederea funcționării,

criterii care au fost îndeplinite anterior de către entitățile supuse reorganizării.

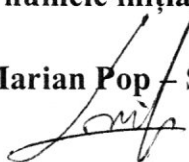
În legătură cu evaluarea în vederea acreditării programelor de masterat și doctorat, Legea educației naționale nr. 1/2011 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2005 privind evaluarea calității conține prevederi contradictorii în legătură cu modalitățile de evaluare.

Propunerea legislaivă creează și completează cadru legal pentru recunoașterea drepturilor elevilor și clarifică competențele legale în legătură cu entitățile și actele prin care se realizează înființarea și reorganizarea unităților de învățământ preuniversitar precum și în legătură cu asigurarea calității educației.

Pentru considerentele prezentate, supunem spre dezbatere și adoptare Parlamentului României prezenta propunere legislativă.

In numele inițiatorilor:

Liviu-Marian Pop – Senator PSD

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Liviu', is written over the printed name.